

Tema

La TAXA TURÍSTICA, a debat

El passat 21 de febrer es va celebrar una nova edició de l'Observatori CETT, amb el títol "La taxa turística afavorirà o perjudicarà en l'impacte i la qualitat del turisme a Catalunya?". Aquest debat, que va comptar amb la presència de Marian Muro, directora general de Turisme de la Generalitat, i amb importants representants del sector, va tenir lloc pocs dies després que el Govern català hagués decidit ajornar l'aplicació d'aquest impost fins al mes de novembre i arran de la pressió de veus crítiques del sector que es queixaven de la falta d'interlocució. En aquestes pàgines s'exposen les conclusions de la jornada, a continuació s'analitzen els pros i els contres de la taxa turística, i es publiquen les opinions de part dels agents implicats.

El darrer debat de l'Observatori CETT, centrat en la taxa turística i la seva repercussió en el futur del sector turístic al nostre país, va comptar amb la participació, per ordre alfabètic, de Miquel Gotanegra, vicepresident de l'Associació d'Hosteleria de l'Alt Empordà i president de l'Estació Nàutica Roses-Cap de Creus; Marian Muro, directora general de Turisme; Josep Maria Pla, president de l'Associació de Càmpings de Girona; David Riba, president d'Apartur; Joaquim Solé Vilanova, catedràtic d'Hisenda Pública de la UB, i Joan Torrella, director de Promoció Territorial i Turisme de l'Ajuntament de Barcelona (vegeu les pàgines 16 i 17).

En la primera compareixença pública davant del sector turístic, Marian Muro (vegeu l'entrevista de la pàgina 14) va explicar que l'aplicació de la taxa turística respon a la necessitat d'evitar posar en risc la competitivitat de Catalunya com a destinació turística, com a conseqüència de la reducció de les despeses públiques. Tanmateix, va exposar que l'aplicació d'aquest impost en diversos països no ha repercutit negativament en la recepció de turistes i va assegurar que "és la millor taxa que hi ha a Europa" i que "en tot moment s'ha mantingut un diàleg constant i fluid amb el sector privat". Muro va perseverar en el fet que aquesta interlocució es va produir des de l'inici perquè "era imprescindible comptar amb qui intervé en la recaptació de l'impost". Va precisar que el Govern ha volgut fer una diferenciació territorial entre Barcelona i la resta de Catalunya "per entendre que existeixen dues realitats diferents, i que s'havia de resoldre amb un acord que s'hi correspongués".

Muro va deixar la porta oberta a un possible increment del percentatge corresponent als municipis, fixat en un 30% respecte al 70% que recaptarà l'executiu català. En tot cas, va dir que prèviament caldrà avaluar la despesa directa i indirecta que té el Govern en l'àmbit turístic. Pel que fa a la destinació dels recursos econòmics recaptats, la Direcció de Turisme assegura que exercirà aquestes funcions amb un criteri de correspondència amb el sector privat, que participarà en el reglament i en com es destinaran els diners.

En el seu torn d'intervenció, el Dr. Solé Vilanova va remarcar que la taxa turística ha de compensar la despesa que generen els visitants. Va dir que, en aquest sentit, els ajuntaments pateixen un desequilibri a l'hora d'oferir serveis directes, perquè en canvi reben pocs recursos econòmics derivats del turisme. Per aquest motiu va destacar que la coparticipació dels municipis amb el Govern era una condició necessària des del punt de vista financer i moral. Malgrat tot, es va mostrar sorprès pel silenci que han mostrat els ajuntaments en la negociació de la taxa, tenint en compte que fa anys que hi treballen. Va valorar positivament que Catalunya s'hagi avançat en l'iniciativa d'aplicar la taxa abans que la resta de comunitats autònomes perquè d'aquesta manera no hi haurà competència fiscal entre territoris. Finalment, va advertir que "l'impost no suposarà un fre a l'entrada de visitants, però reduir els serveis turístics podria ser una barrera". Joan Torrella va explicar que la principal amenaça de Barcelona com a destinació turística és la manca de finançament i que, per això, la taxa és un bon camí per millorar el dèficit. Va fer èmfasi en la conveniència d'incrementar els recursos que es destinen a la promoció turística per ser competitiu i va dir que "una font d'ingrés com la taxa pot afavorir-ne la disponibilitat per compensar les despeses que genera el turisme. És una gran oportunitat si som capaços d'explicar als visitants per què han de pagar i a què es destinen els ingressos".

Tenint en compte l'actual context, Miquel Gotanegra va considerar la taxa turística com un fre més per a les empreses turístiques, però va agrair al Govern les converses que ha mantingut amb el sector privat per arribar a un consens. "En aquests moments tenim molts interrogants -va dir-. Si tenim en compte que en un municipi com ara Roses un 30% del sector turístic és reglat, mentre que la resta d'activitats operen en el marc de la il·legalitat, això pot suposar una discriminació entre els turistes a l'hora de pagar." Tanmateix, va considerar "injusta" la proporció d'ingressos que de moment s'ha fixat per als municipis, "ja que hauria d'arribar al 50%".

Per al president d'Apartur, David Riba, "malgrat que la mesura no agrada, la taxa pot afavorir la qualitat d'aquest sector a mitjà i llarg termini". Va afegir que "si tenim en compte els models que s'estan aplicant a la resta de països, la proposta de l'Executiu català és molt correcta i una de les millors fórmules que hi ha a Europa perquè el preu que han de pagar els turistes per allotjar-se és molt raonable". Riba creu que els ajuntaments haurien de rebre més ingressos i va advertir sobre les conseqüències que pot tenir la taxa en els àmbits on predomina la il·legalitat, com en el cas dels apartaments turístics: "per això les institucions haurien de vetllar perquè els establiments s'adaptin a les exigències del tribut".

Per la seva banda, Josep Maria Pla es va mostrar preocupat perquè la taxa incrementarà els preus de les parcel·les dels càmpings en un 7% i això pot tenir conseqüències negatives, sobretot en l'època de temporada baixa. Pla també va demanar als ajuntaments que mantinguin un diàleg constant amb els visitants perquè sàpiguen a què es destinaran els recursos recaptats amb l'impost. ■

CONTEXT i objectius

La taxa turística de Catalunya ha estat aprovada com a impost sobre les estades en establiments turístics a la Llei 5/2012 (DOGC 23-03-12). Tècnicament és un impost finalista o afectat, és a dir, la recaptació que s'obtingui d'aquest tribut propi de la Generalitat s'haurà de destinar a despesa -autònoma o local- relacionada amb el turisme. L'estructuració de l'impost sembla raonable: tarifes segons categoria d'establiment, màxim de 7 estades per persona i exempció dels menors de 16 anys. Destaca el tractament territorialment diferenciat de Barcelona, amb tarifes més elevades. Aquest gravamen superior pot quedar justificat per la singularitat de Barcelona, que és inqüestionable. Tan inqüestionable que fa temps que Turisme de Barcelona reflexionava sobre una taxa turística només per a la ciutat, sense por de la competència fiscal amb els municipis de la resta de Catalunya, i amb el propòsit clar de destinar la recaptació a la promoció turística de Barcelona.

Malgrat la crisi econòmica generalitzada, el sector turístic no està en crisi: probablement per això la Generalitat de Catalunya ha tingut la temptació de gravar els turistes per augmentar els seus ingressos, o perquè se li reduïssin menys. Com tot sector econòmic, el turístic ja està gravat pels impostos habituals dels beneficis de societats, IRPF i IVA. I els turistes, a més de pagar l'IVA, paguen impostos especials quan consumeixen alcohol, tabac i carburants. L'impost de societats és 100% estatal, però l'IRPF i l'IVA és compartit al 50% entre l'Estat i les CCAA, i els impostos especials (alcohol, etc) són compartits en la proporció de 42/58. L'Estat i la Generalitat proporcionen infraestructures, seguretat i promoció turística, però els municipis proporcionen tants o més serveis o equipaments. Però els municipis no es beneficien dels grans impostos que comparteixen l'Estat i la Generalitat.

Aquest desequilibri financer municipal és el que havia portat a diferents trobades entre el sector turístic i els ajuntaments de Catalunya els darrers anys, ja que es podia argumentar que la balança fiscal municipal amb relació al turisme estava desequilibrada malgrat que es tingué per rics els municipis turístics. Tanmateix, la forta crisi econòmica de la Generalitat, que també tenen els ajuntaments, ha fet que fos aquesta qui aprovés un impost turístic per aconseguir nous ingressos. Això segurament permetrà retallar menys els recursos destinats a la promoció turística, una inversió en un sector decisiu per a Catalunya.

El que sorprèn és el silenci municipal. Hom no sap si la iniciativa de l'impost ha agafat als seus representants fora de joc. Però els ajuntaments estaven carregats d'arguments per demanar l'aprovació d'un impost turístic i una coparticipació de la Generalitat en un 30% i dels ajuntaments turístics en l'altre 70%. Però la nova llei preveu un repartiment invers: del 70% per a la Generalitat i del 30% per als ajuntaments, amb un tractament especial per a Barcelona, que participarà en un 50% de la part addicional de les tarifes.

S'ha d'entendre que l'anomenada taxa turística, sigui amb el 70% o només amb el 30%, amorteix el problema financer només dels municipis amb allotjament turístic. No resol el problema dels municipis amb visitants de dia o excursionistes, excepte a Barcelona i les ciutats amb ports per creuers, on la llei contempla el gravamen per als creueristes. El problema és inexistent en els municipis amb segones residències: disposen d'un IBI que permet gravar tots els immobles.

La taxa turística repercutirà positivament en la qualitat dels serveis turístics o en un turisme de més qualitat? Probablement el turisme de qualitat es veu atret si s'ofereixen serveis de qualitat, privats i públics. I la taxa turística hauria d'ajudar modestament a oferir uns serveis de més qualitat.

La llei de l'impost d'estades en establiments turístics crea un fons per al foment del turisme de la Generalitat, que gestionarà el 70% dels recursos. Però les administracions locals -i compte, que la llei, al dir administracions locals pot tenir en la ment no només els ajuntaments sinó també els consells comarcals i les diputacions!- també estan obligades a destinar el seu 30% a "actuacions concretes en l'àmbit de la promoció turística". Aquí hi ha la clau de l'impacte sobre la qualitat. Per poder valorar això caldrà esperar el reglament que definirà de forma més concreta el destí i el control d'eficiència de la despesa. Aquest reglament ha d'ajudar a aclarir els dubtes sobre la utilització eficient dels recursos derivats de l'impost turístic. ■

Joaquim Solé Vilanova. *Catedràtic d'Hisenda Pública de la Universitat de Barcelona*

Tema: La taxa turística

Entrevista a **MARIAN MURO**, directora general de Turisme

"El nostre lideratge i la nostra competitivitat no depenen ni es mesuren pel fet o no de cobrar una taxa, sinó per la qualitat de la nostra oferta, l'excel·lència dels nostres serveis, la diversitat i l'atractiu de la destinació."

- **La taxa era l'única alternativa per generar ingressos addicionals per a la promoció turística?**

La situació econòmica actual fa que els recursos per dur a terme una òptima promoció de Catalunya com a destinació turística a escala mundial a fi de mantenir els alts índexs d'ocupació i despesa turística al nostre territori, siguin insuficients. Entre d'altres coses, pel nivell de competència creixent enfront d'altres destinacions.

En aquest sentit, i en el marc de la línia traçada per la Generalitat de Catalunya d'aixecar recursos dinamitzadors dels sectors econòmics, una de les opcions és la implantació d'aquest impost turístic que, en els inicis, haurà de contribuir a finançar les despeses que sorgeixen del desenvolupament de la nostra política turística i, en un futur, tan aviat com la situació econòmica evolucioni, contribuir en la promoció turística de la nostra destinació.

- **Quins són els aspectes clau del nou reglament que entrarà en vigor el proper mes de novembre?**

En primer lloc vull destacar que és un impost que paga el turista i que no implica cap novetat, ja que és un sistema generalitzat i aplicat a molts països. A diferència, però, de les taxes turístiques que s'apliquen en d'altres països, el nou tribut que s'implantarà a Catalunya no penalitzarà el turisme familiar -els menors de 16 anys estan exempts de pagar-; tampoc perjudicarà les estades llargues -es cobrarà un màxim de set nits- i preveu excepcions per als programes socials de turisme.

S'aplicarà a les estades que es facin a establiments hotelers, apartaments turístics, càmpings i establiments de turisme rural, d'acord amb la legislació aplicable en matèria de turisme; habitatges d'ús turístic, d'acord amb la legislació aplicable en matèria de turisme; i embarcacions de creuer turístic. Les tarifes varien segons la categoria dels allotjaments i també hi ha algunes diferències entre la ciutat de Barcelona i la resta. El 30% de la recaptació del Fons es destinarà a les administracions locals, excepte en el cas de Barcelona, on

aquest tant per cent és major perquè les tarifes són més elevades.

- **Creu que aquest impost contribuirà a incrementar el turisme de qualitat?**

Aquest impost nodrirà el Fons per al Foment del Turisme amb què el Govern vol garantir la viabilitat del sector turístic català, coneixedor de la seva importància i rellevància. Els recursos d'aquest Fons es destinaran a impulsar, entre altres, el turisme sostenible, responsable i de qualitat, i també a la protecció, preservació, recuperació i millora dels recursos turístics.

- **Com es beneficiaran els municipis turístics dels ingressos generats per la taxa?**

En un moment complicat on la manca de recursos econòmics és un greu problema que afecta també i molt els ajuntaments, podran disposar d'uns ingressos fins ara inexistents per destinar a la promoció turística, un sector clau en molts casos per a les economies locals.

- **La taxa pot frenar l'entrada de turistes a Catalunya en l'actual context de crisi?**

Cap dels països ha vist reduït el nombre de turistes a conseqüència d'haver aplicat la taxa. Entenem que una destinació madura i consolidada com Catalunya no arrisca la seva hegemonia per aquest fet.

En aquest punt, vull destacar que un 91% dels establiments turístics (hotels, càmpings i cases rurals) tenen menys de 4 estrelles i, per tant, corresponen a la franja baixa de l'impost: 0,5 euros per pernoctació.

- **Creu que els catalans saben que també hauran de pagar aquest impost?**

Hem de tenir en compte que el 75% del nostre turisme prové de fora de Catalunya i, a més, és el que genera estades més llargues. Per tant, la incidència de l'impost recau bàsicament sobre el turista de fora i això suposa que l'impacte entre els catalans és menor.

- **Què pot passar amb sectors com ara el dels apartaments turístics, amb un percentatge d'il·legalitat tan gran? Es prendran noves mesures de control?**

Els habitatges d'ús turístic han passat d'estar contemplats a la Llei d'Habitatge a estar-ho a la Llei de Turisme. Amb els habitatges d'ús turístic sota la competència de Turisme, ara iniciem el seu procés de regularització.

Podrem marcar uns estàndards de qualitat i de serveis turístics com ara introduir una categorització com en la resta d'allotjaments. En tot aquest procés, estem comptant amb el suport dels ajuntaments i de les principals associacions del sector.

- **Com valora el rol que ha tingut el sector a l'hora de configurar la proposta definitiva de l'impost?**

En tot moment hem estat negociant amb el sector la fórmula més adequada. El sector és conscient del moment de restriccions econòmiques i del fet que necessitem disposar d'instruments que puguin garantir la viabilitat i mantenir la competitivitat del sector turístic català. Hem recollit les seves peticions: per exemple, hem deixat fora de la taxa els programes de turisme social lmserso i el turisme sènior, que tenen una forta incidència en la temporada baixa; hem exclòs els menors fins als 16 anys, fet que té incidència en el turisme familiar; hem posat un topall de set dies màxim en el cobrament de la taxa i hem acordat no aplicar-la sobre aquells contractes ja tancats, com per exemple els signats amb els operadors turístics internacionals tot respectant els contingents per al 2012.

- **Ara que el sector privat tindrà una implicació directa en els ingressos, participarà en les decisions a l'hora d'escollir les àrees a què es destinaran?**

Els diners es destinaran al turisme i, per tant, no té sentit que decidim unilateralment on s'han d'invertir els recursos. Mantindrem, doncs, la implicació del sector també en aquest aspecte.

- **Com justifica que els ajuntaments recaptin el 30% i el Govern el 70%, tenint en compte que moltes despeses directes dels turistes corren al seu càrrec? Creu que en un futur els ajuntaments tindran una major participació?**

Els ajuntaments no recaptin, ho fa la Generalitat i el Govern ha estat sensible a l'administració local i trasllada aquest

important tant per cent als municipis. L'impost es crea com a tribut propi de la Generalitat -el recaptarà l'Agència Tributària de Catalunya- i la quantitat que es pugui recaptar s'haurà de destinar a fer front a determinades despeses turístiques, com per exemple la promoció, la dinamització del territori, el manteniment d'infraestructures turístiques, a les polítiques de qualitat de les nostres empreses turístiques...

- **Com valora el fet que Catalunya hagi pres aquesta iniciativa abans que la resta de l'Estat? Quines conseqüències pot tenir aquest fet per a la resta de comunitats autònomes?**

Catalunya és la destinació líder a Espanya i, en molts aspectes, com en aquest cas, és pionera a l'hora de prendre mesures i endegar iniciatives per fomentar i dinamitzar el sector turístic.

Alguns consideren que es produirà un greuge comparatiu entre Catalunya i la resta d'Espanya que, de moment, no aplica cap taxa, però considerem que el nostre lideratge i la nostra competitivitat no depenen ni es mesuren pel fet o no de cobrar una taxa, sinó per la qualitat de la nostra oferta, l'excel·lència dels nostres serveis, la diversitat i l'atractiu de la destinació. Quan aquests últims aspectes o característiques fallen és quan efectivament una destinació posa en perill la seva competitivitat.

En un moment tan delicat com el que estem vivint, demanar als turistes que ens visiten que contribueixin al manteniment de l'activitat turística és una idea que és possible que estudiïn altres destinacions de la resta d'Espanya.

- **Finalment, creu que s'assoliran resultats exitosos? Quin és el model a seguir?**

L'objectiu és garantir uns recursos que assegurin la qualitat, la competitivitat i la promoció d'una de les indústries més importants de Catalunya. ■

Tema: La visió dels experts sobre l'impacte de la taxa turística en

MIQUEL GOTANEGRA

Vicepresident de l'Associació d'Hostaleria de l'Alt Empordà

La implantació de la taxa turística a Catalunya en un context ja molt complicat per al sector de l'hostaleria i el turisme és difícil d'acceptar. La conseqüència directa és l'augment en el cost dels serveis i les estades, i això suposa un fre a les empreses catalanes del sector i ens resta potencial per atraure turistes, ja que la relació qualitat/preu es desequilibra.

Aquest fet té una incidència especial en les temporades baixes de molts establiments, com ara els hotels o els càmpings, en els quals la taxa turística comportarà un increment considerable en el cost de l'estada per persona i dia. Després d'uns mesos de negociació per part dels sectors implicats amb la Generalitat, cal agrair l'esforç que l'Administració ha fet per apropar-se a la realitat del país i deixar de banda unes primeres propostes totalment impossibles d'assumir.

Però com a recaptadors de la taxa turística ens cal anar més enllà i vetllar perquè puguem decidir el destí final de l'impost. I aquí és on encara cal acostar posicions amb l'Administració. Des del nostre punt de vista, un plantejament equitatiu seria el repartiment 50/50 (Generalitat i ajuntaments), i no el que s'ha plantejat fins ara del 70% per a la Generalitat i el 30% per als ajuntaments. Cal recordar que el municipi turístic és una part fonamental del producte turístic i també és un dels principals responsables de la imatge que els turistes s'enduen del destí que han escollit. No podem menysprear els costos associats que aquesta responsabilitat comporta i, encara menys, en un context on les administracions municipals tenen dificultats per continuar assumint molts d'aquests serveis.

És per això que, des de l'Associació d'Hostaleria de l'Alt Empordà, treballarem al llarg dels propers mesos perquè la implantació de la taxa turística no només suposi un fre mínim, sinó que contribueixi a mantenir la qualitat en un sector que és un dels motors principals de l'economia del nostre país. ■

JOSEP M. PLA

President de l'Associació de Càmpings de Girona

Amb el projecte d'implantació de la taxa turística a Catalunya som clarament en un nou escenari en què es donen canvis importants sobre els quals cal reflexionar. Des de l'Associació de Càmpings de la Província de Girona estem relativament preocupats, atès que qualsevol variació a l'alça sobre el preu dels serveis turístics pot afectar d'una forma important en l'elecció o no d'una destinació turística. En el sector dels càmpings catalans pot afectar especialment en temporada baixa, ja que el cost de la taxa de 0,5 euros per persona i nit pot representar un augment de l'ordre del 6-7% sobre el preu de la parcel·la ocupada per dues persones (preu mitjà de 15 euros).

Segons la I Encuesta Hosteltur & Deloitte Turismo 2012, un 68% dels agents de viatges entrevistats creu que el factor preu és molt rellevant per a l'usuari com a criteri per a l'elecció d'un destí turístic, i prop del 24% pensa que el factor preu és bastant rellevant. Així, doncs, qualsevol augment important en el preu dels serveis turístics pot afectar clarament.

En un primer període l'aplicació de la taxa pot afectar el sector turístic; per tant, caldria deixar clar que el que es recapti mitjançant aquest impost anirà destinat a la promoció i la millora de les destinacions turístiques, per tal que l'usuari afectat vegi un cert retorn del que ha pagat. En aquesta línia, és positiu que el 30% del total que es recapti per via de la taxa turística sigui gestionat pels ajuntaments, i que aquests tinguin uns ingressos extres per millorar les destinacions. Des del sector privat turístic, hem de col·laborar amb les administracions locals, obrint un procés de diàleg conjunt per determinar en quines actuacions és interessant fer un esforç. En aquesta qüestió, cal fer una reflexió sobre la transversalitat del turisme: en una localitat turística, per exemple, invertir en la millora d'un centre d'assistència primària pot representar una clara millora del destí, atès l'augment de població que es produeix durant la temporada turística. Des del sector privat hem de procurar que, al cap d'un any de l'aplicació de la taxa turística, a finals del 2013, la Generalitat de Catalunya revisi la idoneïtat de continuar o no amb aquest impost. El procés de diàleg previ a la definició de la taxa ha estat molt intens i s'ha de continuar en aquesta línia. ■

la qualitat del turisme a Catalunya

DAVID RIBA

President de l'Associació d'Apartaments Turístics de Barcelona (APARTUR)

A APARTUR, la taxa turística, que a Barcelona hauria de servir per millorar els serveis de la ciutat per als turistes, en un principi no ens agrada, ja que en un moment com l'actual, on el preu és un atribut tan important, aquesta mesura ens farà menys competitiu *versus* altres destinacions que no apliquen cap impost directe sobre els turistes.

Entenem que la taxa no ajuda un sector que és clau per a la recuperació econòmica de Catalunya i que, malgrat les dificultats del moment, genera ocupació i negoci per a la resta del sector serveis.

Ens preocupa la pèrdua de competitivitat de Barcelona amb relació a d'altres destinacions turístiques estrangeres i de la resta de l'Estat. A Espanya, les Balears, Madrid, el País Valencià o Andalusia han rebutjat la taxa, i allotjar-s'hi serà més econòmic que fer-ho a Barcelona.

A més, la mesura pot ser especialment dura per als allotjaments que s'ubiquen en comarques frontereres.

Però, dit això, celebrem que finalment l'impost quedi limitat als majors de 16 anys, i a un màxim de set dies, tot i que finalment no s'ha aplicat el límit d'un màxim d'aplicació a dues persones, tal i com s'havia parlat. Aquesta mesura hauria estat especialment beneficiosa en el cas dels apartaments, atès que en un 40% allotgen famílies.

D'altra banda, veiem amb bon ull que els ajuntaments, especialment el de Barcelona, puguin gestionar entre el 30% i el 50% de la recaptació. També cal recalcar que el sistema d'aplicació de la taxa que s'ha adoptat és molt millor que el que s'aplica en d'altres ciutats d'Europa. En aquest sentit, s'ha de felicitar la Direcció de Turisme.

Per finalitzar, cal dir que Catalunya i Barcelona s'han de comprometre a utilitzar la taxa per millorar els serveis i l'atenció als turistes. Es tracta d'aprofitar aquesta oportunitat per consolidar les marques Catalunya i Barcelona com a referents i fer més gran la satisfacció dels nostres allotjats.

Perquè, quan tornin a casa, parlin del que han vist com un dels millors destins turístics del món. Si és així, APARTUR ofereix el colze per treballar. ■

JOAN TORRELLA

Director de Promoció Territorial i Turisme de l'Ajuntament de Barcelona

És possible mantenir la qualitat i la competitivitat d'una destinació turística sense millorar els seus recursos econòmics? Es poden millorar sense la participació dels visitants? És just que no hi participin?

La veritable amenaça per a la qualitat del turisme és un finançament insuficient, i l'anomenada "taxa turística" és un instrument (encara que no l'únic) per millorar-lo, perquè ha de permetre fer front amb més solvència a necessitats essencials.

Els municipis tenen un paper clau en el desenvolupament del sector turístic del seu territori i hi contribueixen tant amb programes de promoció turística com amb el reforç de serveis de caràcter general adreçats tant als residents com als visitants.

El turisme encareix la seguretat, la protecció civil, la neteja viària, la gestió de residus, etc., però no té un efecte equivalent en els ingressos municipals. Aquest desequilibri comporta una pèrdua de competitivitat i un greuge per als ciutadans.

D'altra banda, cal disposar de més recursos per a la promoció turística, per tal de competir amb altres destinacions amb recursos equivalents. La promoció turística de ciutats com ara Londres, París o Nova York està altament subvencionada pels governs locals i depèn molt poc dels ingressos autogenerats. A Barcelona la promoció turística la fa el consorci Turisme de Barcelona, que és, entre els seus principals competidors, un dels que rep menys aportacions i el que genera més recursos propis amb la venda dels seus productes. És cert que això li dona més autonomia, però també ho és que li dificulta competir amb aquelles destinacions.

Finalment, un sistema de turisme responsable i sostenible requereix de criteris de sostenibilitat ambiental, social, cultural i econòmica; de la corresponsabilitat dels ciutadans en l'hospitalitat i l'acollida, i de la del visitant en la compensació de l'impacte que genera. És essencial explicar bé, tant als visitants com als residents, la vessant solidària i sostenible d'aquest impost, així com a què aniran destinats els recursos que se n'obtinguin. Aquesta pedagogia facilitarà l'encaix de l'activitat turística en la dinàmica de la ciutat i crearà les condicions per millorar la seva qualitat. ■